

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ
СУД У БЕОГРАДУ
Гж1 2013/21
21.5.2021.године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судија Весне Мартиновић, председника већа, Љиљане Митић Поповић и Валентине Тодоровић Воркапић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., ул. ... бр. ..., чији је пуномоћник Никола Грчић, адвокат из Лазареваца, ул. Карађорђева бр.44/1, против туженог ЈП ЕПС Београд-Огранак РБ "Колубара" Лазаревац, ради утврђења и накнаде штете, одлучујући о жалбама туженог и тужиоца изјављеним против пресуде Основног суда у Лазаревцу П1 378/20 од 8.4.2021.године, у седници већа одржаној дана 21.5.2021.године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована жалба туженог и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Основног суда у Лазаревцу П1 378/20 од 8.4.2021.године, у ставу првом изреке.

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ пресуда Основног суда у Лазаревцу П1 378/20 од 8.4.2021.године, у ставу другом изреке, па се **ОБАВЕЗУЈЕ** тужени да тужиоцу на име трошкова првостепеног поступка исплати износ од 140.550,00 динара, у року од 15 дана од дана пријема писменог отправака пресуде, под претњом извршења.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужени да тужиоцу на име трошкова поступка по жалби исплати износ од 65.100,00 динара, у року од 15 дана од дана пријема писменог отправака пресуде, под претњом извршења.

ОДБИЈА СЕ као неоснован захтев туженог за накнаду трошкова поступка по жалби.

Образложење

Пресудом Основног суда у Лазаревцу П1 378/20 од 8.4.2021.године, ставом I изреке утврђено је да је правно ништава Изјава тужиоца од 14.3.2014.године и да иста не производи правно дејство и то у делу у којем се тужилац сагласио да послодавац изврши обуставу неисплаћеног износа зајма од отпремнине, па је обавезан тужени да тужиоцу на име мање исплаћене отпремнине приликом престанка радног односа исплати износ од 50.000,00 динара, да припадајућом каматом од 9.1.2015.године до исплате. Ставом II изреке обавезан је тужени да тужиоцу накнади трошкове парничног

поступка у износу од 59.700,00 динара.

Против ове пресуде, странке су благовремено изјавиле жалбу, с тим што је тужени побија у целости, из свих законских разлога; док је тужилац побија у ставу II изреке, због погрешне примене материјалног права, са предлозима као у жалбама.

Испитујући правилност и законитост побијане пресуде, у смислу члана 386 ЗПП ("Сл.гласник РС"бр.72/11...18/20), Апелациони суд у Београду је оценио да је жалба туженог неоснована, а жалба тужиоца основана.

Према утврђеном чињеничном стању, следи да су тужилац био у радном односу код туженог и то све до 18.12.2014.године, када му је исти престао због стицања права на старосну пензију, да је тужиоцу послодавац на основу Одлуке о бескаматном зајму од 13.3.2014.године исплатио износ од по 50.000,00 динара на име одобреног зајма, да се тужилац с тим у вези дао Изјаву од 14.3.2014.године којом се сагласио да обрачунска служба туженог у случају престанка радног односа пре истека рока отплате зајма изврши обуставу неисплаћеног износа зајма у једнократном износу од зараде, накнаде зараде и других примања, да је тужени сходно назначеној Изјави износ неотплаћеног зајма једнократно одузео тужиоцу од отпремнине коју им је исплатио приликом престанка радног односа због одласка у старосну пензију, те да је тужиоцу у конкретном случају отпремнина обрачуната у износу од 491.543,00динара и од овог износа му је једнократно одузет износ од 50.000,00 динара, па му је исплаћено 441.543,00 динара

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је применом одредби чл.123, 119 ст.1 тач.1 и чл.105 ст.3 Закона о раду, закључио да је у конкретном случају тужбени захтев тужиоца за тражено утврђење ништавости основан па је исти усвојио, те тужиоцу на име накнаде штете по основу мање исплаћене отпремнине досудио износ од 50.000,00 динара са припадајућом каматом и одлучио као у ставу I изреке, налазећи да отпремнина коју је послодавац сходно чл.119 т.1 ЗОР дужан да исплати запосленима при одласку у старосну пензију спада у примања из радног односа која се у смислу чл.105 ст.3 ЗОР не сматра зарадом, па стога послодавац нема овлашћење да своје новчано потраживање према тужиоцу наплати обустављањем од отпремнине, чак и у ситуацији кад је запослени дао за то пристанак у писменој форми (као што је то овде случај), да је зато оспорена Изјава од 14.3.2014.године ништава и да зато тужени тужиоцу по основу мање исплаћене отпремнине дугује накнаду штете, у висини и са каматом као у ставу I изреке побијане пресуде.

За своју одлуку у овом делу, првостепени суд је дао довољне разлоге, које у битном прихвата и овај суд, у поступку жалбене контроле.

Институт ништавости, ближе је прописан одредбом члана 103 став 1 ЗОО.

Према правилу из одредбе члана 123 ст.1 ЗОР ("Сл.гласник РС бр.24/05...75/14), послодавац може новчано потраживање према запосленом наплатити обустављањем од његове зараде, само на основу правноснажне одлуке суда, у случајевима утврђеним законом или уз пристанак запосленог. Одредбом члана 164 ст.1 ЗОР, прописано је да

ако запослени претрпи штету на раду или у вези са радом, послодавац је дужан да му накнади штету, у складу са законом и општим актом.

Поштујући ове норме, супротно наводима жалбе туженог, у конкретном случају правилно је поступио првостепени суд када је усвојио као основан тужбени захтев тужиоца за тражено утврђење, као и захтев за накнаду штете у виду мање исплаћене отпремнине у износу од 50.000,00 динара са припадајућом каматом, те одлучио као у ставу I изреке побијане пресуде, дајући за своју одлуку у овом делу правилне разлоге, па их овај суд не понавља.

Наиме, по оцени овог суда, отпремнина коју је послодавац у смислу правила из члана 119 ст.1 т.1 ЗОР дужан да исплати запосленом при одласку у пензију, спада у примања из радног односа која се према изричитим правилима из чл.105 ст.2 ЗОР не сматрају зарадом, па стога послодавац нема овлашћења да своје новчано потраживање према запосленом по основу зајма, наплати обустављањем истог од отпремнине, чак да је за то запослени дао пристанак у писменој форми, као што је то овде случај. Исказ да је запослени дужан да неисплаћени зајам врати послодавцу приликом престанка радног односа садржан у назначеној одлуци послодавца и писмена сагласност запосленог са том одлуком, може бити основ за обустављање од његове зараде, али не и основ за обуставу исплате отпремнине, а како то правилно закључује и првостепени суд.

Према опште обавезујућем правном схватању Уставног суда РС, исказаном у одлукама Уж.бр.177/07 од 4.6.2009.г., Уж.бр.798/09 од 17.11.2011.г. и Уж.бр.5107/10 од 20.11.2013.године, донетим по уставним жалбама других лица у сличној чињенично-правној ситуацији, исплата отпремнине представља један од законом утврђених облика правне заштите запослених у случају престанка радног односа а које заштите се у смислу правила из члана 60 Устава РС нико не може одрећи, због чега је у конкретном случају правилно поступио првостепени суд када је оценио да је оспорена Изјава тужиоца ништава, те када је последично усвојио тужбени захтев тужиоца и обавезао туженог да му исплати разлику отпремнине до утврђеног износа правноснажним решењем послодавца, тј. у утуженом износу од 50.000,00 динара. Такође, у смислу члана 277 ЗОО, правилна је и одлука садржана у преосталом делу става I изреке, а која се односи на камату на главни дуг, јер је донета правилном применом материјалног права, у границама постављеног захтева. Ради тога, побијана пресуда је потврђена у ставу I изреке, а жалба туженог одбијена као неоснована.

У контексту свега напред изложеног, неосновано се жалбом туженог указује да је побијана пресуда у ставу I изреке заснована на погрешно и непотпуно утврђеном чињеничном стању, као и да је ожалбена пресуда у том делу резултат погрешне примене материјалног права.

Код наведеног, а како се ни осталим наводима жалбе, не доводи у сумњу правилност утврђеног чињеничног стања, ни правилност примене материјалног права, побијана пресуда је потврђена у ставу I изреке, а жалба туженог одбијена; при чему се овај суд користио овлашћењем из чл.396 ст.2 ЗПП, па пресуду посебно не образлаже.

Сходно члану 401 ст.1 тачка 3 ЗПП, овај суд је преиначио решење о трошковима

поступка садржано у ставу II изреке побијане пресуде, јер је захваћено погрешном применом материјалног права, па је тужиоцу на име трошкова првостепеног поступка признао, и то: за састав тужбе са два тужбена захтева износ од 24.750,00 динара, за приступ адвоката на 4 одржана рочишта износ од по 27.000,00 динара (тј. 108.000,00 динара), за таксу на тужбу износ од 3.900,00 динара и за таксу на пресуду износ од 3.900,00 динара, што свеукупно износи 140.550, 00 динара, према АТ и ТТ.

Апелациони суд је тужиоцу, а имајући у виду да је исти успео у поступку по жалби, досудио на име трошкова другостепеног поступка и то: за састав 2 жалбе износ од 49.500,00 динара, за таксу на жалбу и одлуку износ од 15.600,00 динара, тј. свеукупно 65.100,00 динара.

Овај суд је одбио захтев туженог за накнаду трошкова поступка по жалби, јер тужени није успео у поступку по изјављеном правном леку.

Са изложеног, применом одредби члана 390, 401 став 1 тачка 3 и 165 ст.1 ЗПП ("Сл.гласник РС" бр.72/11...18/20), одлучено је као у изреци.

Председник већа-судија
Весна Мартиновић,с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић